

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

**Programmadirectie
Gemeenschappelijk
Landbouwbeleid**
Programmadirectie
Landbouwbeleid
Gemeenschappelijk
Landbouwbeleid
Prins Clauslaan 8
2595 AJ Den Haag
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
www.rijksoverheid.nl/eleni

Onze referentie
213606

Datum 13 juli 2011

Betreft Gemeenschappelijk Landbouwbeleid:

Collectieve aanpak maatschappelijke diensten en voortgang pilots

Geachte Voorzitter,

Op 10 januari jl. heb ik u per brief (TK2010-2011 28625, nr. 109) geïnformeerd over pilots die ik in het kader van de mogelijke ontwikkeling van nieuw instrumentarium voor het toekomstige Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) laat uitvoeren. Dit onderwerp is ook een aantal keren ter sprake gekomen tijdens een AO ter voorbereiding van een Landbouwrapport. Ik heb toegezegd u op de hoogte te houden van de voortgang.

De afgelopen maand zijn vier boerencollectieven in zogeheten "GLB-pilots" van start gegaan met het uitvoeren van de voorstellen voor zelfsturing op maatschappelijke doelen in het GLB. Het betreft de Agrarische Natuurvereniging Water, Land en Dijken (NH), de Vereniging Noordlike Fryske Wâlden (Fr), de Agrarische Natuurvereniging Oost Groningen (Gr) en de Stichting WCL Winterswijk (Gld), die de voorstellen op mijn uitnodiging maakten. Concreet is hen gevraagd om vanuit een visie op de ontwikkeling van het gebied, afrekenbare prestaties te benoemen waarvoor zij als collectief verantwoordelijk zijn, de subsidies ontvangen en deze uitbetalen aan individuele ondernemers. Het gaat hierbij nadrukkelijk om het proces (van zelfsturing door het collectief), aanvullend op de reguliere individuele betalingen in het GLB.

De vier gekozen GLB-pilots kennen een goede geografische spreiding, en hebben elk hun specifieke uitdagingen en aanpak. Hieronder staan de belangrijkste kenmerken van de verschillende GLB-pilots kort opgesomd.

- De Agrarische Natuurvereniging Water, Land en Dijken (NH) zet vooral in op een landschapspremie met behoud van oud grasland en gezonde sloten en oevers. Dit doen zij door met vier specifieke maatregelenpakketten ruimtelijk te sturen en te betalen voor biodiversiteit, landschap en klimaat op basis van overeenkomsten met circa 260 boeren op ruim 7.000 ha.

- De Vereniging Noardlike Fryske Wâlden (Fr) werkt met certificering en externe accreditatie. In de pilots zijn vijf certificaten opgenomen waarmee zij bij 98 boeren op 2031 ha met één of meerdere certificaten sturen en betalen voor biodiversiteit, landschap en milieu.
- De Agrarische Natuurvereniging Oost Groningen (Gr) heeft met betrekking tot een toekomstig GLB met name mogelijkheden vanuit het collectief voor goedkoper en effectiever behoud van akkervogels als doel. Daartoe formuleerde zij een vijftal prestaties waarmee zij ruimtelijk sturen op pakketten voor randen en percelen van circa 50 akkerbouwers en een areaal van 525 ha.
- De Stichting WCL Winterswijk (Gld) stuurt door middel van een punten-systeem op een breed scala aan diensten, met het accent op kleinschalig landschap. Daarbij wordt betaald aan de hand van vooraf toegekende punten voor de te leveren diensten bij circa 100 boeren in hun werkgebied van 1300 ha.

**Programmadirectie
Gemeenschappelijk
Landbouwbeleid**
Programmadirectie
Gemeenschappelijk
Landbouwbeleid

Datum
13 juli 2011

Onze referentie
213606

Na de zomer vindt de eerste evaluatie van de GLB-pilots plaats. Hiervoor is veel belangstelling in Nederland, maar zeker ook vanuit verschillende directoraten van de Europese Commissie. De resultaten worden dan ook gepresenteerd op een seminar dat de GLB-pilots in samenwerking met mijn ministerie gaan organiseren.

Dit najaar komt de Europese Commissie met de wetgevingsvoorstellen voor het toekomstig GLB. Ik zal de ervaringen met de GLB-pilots gebruiken bij mijn inbreng in de Brusselse discussies. Dit om ruimte te creëren om contracten met collectieven gericht in te kunnen zetten als aanvullende mogelijkheid op de huidige mogelijkheden gericht op individuele boeren, en niet als enige werkwijze.

dr. Henk Bleker
Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie